

Verksamhetsområde vuxenutbildningen

Verksamhets-
berättelse
2016

tyresö kommun

Innehåll

1	Viktiga händelser	3
2	Mål och resultat	4
2.1	Måluppfyllelse	4
	Livskvalitet - den attraktiva kommunen	5
	God och långsiktig hushållning med effektiva verksamheter.....	6
	Attraktiv arbetsgivare.....	7
2.2	Uppföljning av uppdrag från kommun- och nämndplan.....	7
2.3	Uppföljning av kvalitetsgarantier	7
2.4	Uppföljning av verksamhet och kvalitet.....	8
2.5	Uppföljning av verksamhet och ekonomi.....	9
3	Uppföljning av riskhanteringsplan	11
4	Sammanfattande slutsatser utifrån analysunderlag	12

1 Viktiga händelser

Vuxenutbildningen under de senaste åren fått en allt viktigare plats i integrationen av nyanlända. Centrum för LivsLångt Lärande (C3L)/Tyresö komvux hade under 2016 ett fortsatt högt antal elever som läser svenska som andraspråk. Antalet elever som läser svenska som andraspråk var högt hos vuxenutbildningarna i hela Stockholms län och samarbetet mellan kommunerna att utveckla yrkesutbildningar i kombination med svenska som andraspråk fortsatte. Tyresö är en av fyra Stockholmskommuner som 2016 ingick i ett pilotprojekt i samarbete med KSL, Kommunerna i Stockholms län, att erbjuda svenska med yrkesinriktning (sfy), för studerande utan tidigare yrkeserfarenhet eller branschspecifik utbildning. Tyresös startade under hösten en sfy-inriktning mot vård- och omsorgsutbildning. I C3L:s utbildning svenska för bussförare, SFB, utökades samarbetet med bussbolaget Nobina och elever som klarat utbildningen kunde garanteras jobb efter genomförd utbildning.

Ett nytt kunskapslyft med utbildningsplatser inom universitet, högskolor och komvux startade 2016. Det främjar det livslånga lärandet och ger människor större möjlighet att byta bana. För komvux innebär satsningen ökade statsbidrag till kommunerna inom yrkesvux åren 2016 -2019.

Utbildningskontrakt och trainee var en stor del av satsningen 2016 riktad mot dem i åldersgruppen 20-24 år, som saknar sysselsättning och gymnasieexamen. En nyhet i satsningen var det krav på överenskommelse om samarbete som krävdes mellan komvux, kommunens arbetsmarknadsenhet (Arbetscentrum) och Arbetsförmedlingen. Bakom överenskommelsen står DUA, Delegationen för unga till arbete, som fick regeringens uppdrag att främja statlig och kommunal samverkan samt utveckla nya samverkansformer. Regeringen beslutade om att målgruppen för traineejobben skulle vidgas från den 1 juni 2016 för att även omfatta nyanlända och långtidsarbetslösa som är 25 år eller äldre. Kravet om gymnasieutbildning för att få ett traineejobb slopades, vilket innebär att även personer med kortare utbildning skulle kunna ta del av insatsen. I Tyresö var utbildningskontrakt, att kunna kombinera studier med praktik eller andra arbetspolitiska program, den insats som fungerade bäst jämfört med trainee.

I budgetpropositionen för 2016 aviserade regeringen ett förslag om rätt till komvux. Det innebär att alla vuxna ska ha rätt till utbildning på komvux på gymnasial nivå som leder till grundläggande behörighet till högskolestudier och motsvarande behörighet till yrkeshögskolan samt till särskild behörighet till högskolestudier. Det betyder att det oavsett var man bor och när man i livet bestämmer sig för att läsa klart gymnasiet ska kunna göra det. Det innebär också att möjligheten finns att läsa till ämnen som gör att man kan läsa vidare på universitetet eller få motsvarande grundläggande behörighet till yrkeshögskolan. Förslaget träder i kraft 1 juli 2017.

Kommunförbundet i Stockholms län (KSL), arbetar med att skapa en gemensam vuxenutbildningsregion. Arbetet har pågått sedan en gemensam överenskommelse och handlingsplan togs fram under 2008 och undertecknades av samtliga 26 kommuner. I dagsläget är en viktig utgångspunkt att samverka i första hand ska prioritera yrkesinriktad vuxenutbildning och att inrikta arbetet på delregionala lösningar som sedan kan utvecklas mot en gemensam vuxenutbildningsregion.

Inom C3L:s verksamhet har följande noterats:

- Efterfrågan på distanskurser är fortsatt hög och ökande
- Yrkeskurser efterfrågas i större utsträckning
- Lärlingsutbildningar för vuxna är efterfrågade och framgångsrika
- Lärlingsutbildningar passar bra för samordning med gymnasieskolan
- Statbidragen för lärlingsutbildning understiger efterfrågan
- Antalet elever i sfi-utbildning är fortsatt mycket högt
- En stor ökning har skett av antalet studerande i svenska som andraspråk
- Ökat antal sökande som är studieovana och i behov av studiestöd

En ökad konkurrens om lärarna skedde i Stockholmsområdet med riktade lärarlönesatsningar i vissa grannkommuner. Även en ökad konkurrens om lärarna märktes mellan gymnasium och vuxenutbildning där komvuxlärare inte fick ta del av det statliga lärarlönelyftet. Lärarlönelyftet på totalt ca 3 miljarder beräknas ha gett 60 000 särskilt skickliga lärare i landet en lönehöjning på i genomsnitt 3 000 kr.

2 Mål och resultat

2.1 Måluppfyllelse

Gymnasie- och arbetsmarknadsnämnden skapar goda förutsättningar till egen försörjning genom ett varierat utbud av utbildningar och sysselsättningsåtgärder. Nämnden har det kommunala ansvaret för gymnasieutbildning, arbetsmarknadsåtgärder och vuxnas lärande.

Enligt kommunplanen 2015-2018 har Tyresö kommun följande strategiska målområden.

- Livskvalitet - den attraktiva kommunen
- Medborgarfokus - varje Tyresöbo i centrum
- Blomstrande näringsliv
- God och långsiktig hushållning med effektiva verksamheter
- Attraktiv arbetsgivare.

För vuxenutbildningens del är det främsta målområdet Livskvalitet – den attraktiva kommunen. Det underliggande målet är att Tyresö är en av Sveriges bästa skolkommuner.

Nedan redovisas verksamhetsmålen från nämndplanen.

Livskvalitet - den attraktiva kommunen

Tyresö är en av Sveriges bästa skolkommuner.

Mål 1. Elevers delaktighet inom vuxenutbildningen ska öka.

Indikator	Utfall 2014	Utfall 2015	Utfall 2016	Mål 2016
Vuxenutbildning - studerande som anger att de är nöjda med inflytandet de har över undervisningen	4,1	3,9	3,9	5,0
Vuxenutbildning - andel elever som anger att: "Jag får välja hur jag redovisar mina kunskaper"	3,6	3,4	3,3	5,0
Vuxenutbildning - andel elever som anger att: "Jag vet vem jag kan kontakta om jag har synpunkter eller klagomål"	4,0	3,8	3,8	5,0

Indikatorn är hämtade från KSL, Stockholms läns kommungemensamma studerandeenkät. Svartalternativen är 1 till 5. Stämmer inte alls har värdet (1) och Stämmer helt har värdet (5).

Källa: KSL elevenkät

Kommentar: En större andel elever läser på distans och C3L:s regel att prov i första hand ska genomföras under kontrollerade former på skolan kan vara en orsak till ett sjunkande värde för indikatorn ”Jag får välja hur jag redovisar mina kunskaper”

Mål 2. Elevernas kännedom om kursmål och kunskapskrav för betyg och bedömning ska öka.

Indikator	Utfall 2014	Utfall 2015	Utfall 2016	Mål 2016
”Mina lärare berättar vad som krävs för att uppnå olika betyg”*	4,2	4,1	4,3*	5,0

Indikatorn är hämtade från KSL, Stockholms läns kommungemensamma studerandeenkät. Svartalternativen är 1 till 5. Stämmer inte alls har värdet (1) och Stämmer helt har värdet (5).

* 2016 ändrades frågan i enkäten till ”Jag har fått information om hur jag uppnår olika betyg”.

Kommentar: En förutsättning för att eleven ska kunna ta ansvar för sina studieresultat och lärandet är att vuxenutbildningen klargör utbildningens mål, innehåll och arbetsformer, liksom vilka rättigheter och skyldigheter eleverna har.

Mål 3: Elevernas kunskapsresultat ska öka.

Indikator	Utfall 2014	Utfall 2015	Utfall 2016	Mål 2016
Vuxenutbildning - andel elever (%) som uppnått godkända betyg på grundläggande nivå och gymnasial nivå	90,3	90,6	91,7	Ökning jmf 2015

Källa: C3L

Kommentar: Andelen godkända betyg har ökat något under de senaste åren vilket kan ses som ett resultat av ett mångårigt arbete för att höja nivån.

Mål 4: Elevernas utbildnings- och yrkesval inom vuxenutbildningen ska vara väl underbyggda.

Indikator	Utfall 2014	Utfall 2015	Utfall 2016	Mål 2016
Vuxenutbildning - andel elever som anger att: "Jag har tydliga mål för mina studier"	4,4	4,3	4,4	5,0
Vuxenutbildning - andel elever som anger att: "Jag har träffat en studie- och yrkesvägledare på min skola"	71%	78%	77%	100%

Källa: Indikatorerna är hämtade från KSL, Stockholms läns kommungemensamma studerandeenkät. På första indikatorn är svarsalternativen är 1 till 5. Stämmer inte alls har värdet (1) och Stämmer helt har värdet (5).

Kommentar: Vuxenutbildningarnas kommungemensamma studerandeenkät i Stockholms län för 2016 pågick under april och maj. Resultatet presenterades i juni. C3L/Tyresö komvux är den skola i Stockholms län där procentuellt flest elever angett att de träffat en studie- och yrkesvägledare på sin skola.

Övriga strategiska målområden där vuxenutbildningen berörs

God och långsiktig hushållning med effektiva verksamheter*Strategiskt mål*

Varje verksamhetsområde ska bedrivas inom ramen för tilldelade ekonomiska resurser

Indikator

Titel	Utfall 2014	Utfall 2015	Utfall 2016	Mål 2016
-------	-------------	-------------	-------------	----------

Ekonomiskt resultat, Tkr	338	32	418	0
--------------------------	-----	----	-----	---

Kommentar: Vuxenutbildningen har i över 15 års tid bedrivit verksamheten inom tilldelade ekonomiska resurser. För att kunna erbjuda en bred och kvalitativt god verksamhet sökte och erhöles 10 miljoner i statsbidrag 2016. Till andra kommuner såldes utbildning för 7 miljoner kronor.

Attraktiv arbetsgivare

Strategiskt mål

Medarbetarnas sjukfrånvaro är lägre än fyra procent

Indikator

Titel	Utfall 2014	Utfall 2015	Utfall 2016	Mål 2017
Den totala sjukfrånvaron inom verksamhetsområdet (%)	2,78 %	3,21 %	3,59 %	<4

Sjukfrånvaro till och med november 2016. Värdet är lägre än kommunens mål på högst 4% men högre än föregående år för vuxenutbildningen. Sjukskrivningstalet för 2016 har ökat på grund av några långtidssjukskrivningar.

2.2 Uppföljning av uppdrag från kommun- och nämndplan

Vuxenutbildningen har inga specifika uppdrag från kommun- eller nämndplanen.

2.3 Uppföljning av kvalitetsgarantier

Följande kvalitetsgarantier hade vuxenutbildningen i nämndplanen 2016:

- Alla Tyresöbor kan få studie- och yrkesvägledning på C3L.
- Studerande på C3L får en individuell studieplan.
- Vuxna Tyresöbor kan läsa grundläggande vuxenutbildning, gymnasiala kärnämnen eller andra ämnen som ger behörighet till högre utbildningar på C3L. Om kurserna för närvarande inte erbjuds på C3L, får man läsa dem i samverkande grannkommun eller på distans.
- För att säkerhetsställa undervisningens kvalitet genomförs årligen studerandeundersökningar.

Alla kvalitetsgarantier för vuxenutbildningen är uppfyllda.

2.4 Uppföljning av verksamhet och kvalitet

Under 2016 har C3L:s erbjudit utbildning inom sfi, sfx (svenska för invandrare med högskoleutbildning), sfy (svenska för invandrare mot ett yrke, i Tyresö vårdinriktning), grundläggande kurser, gymnasiala kurser och yrkesinriktade kurser på grundläggande och gymnasial nivå, lärling samt YH (Programmerare/Java). Den kommunala vuxenutbildningen omfattande Sfi, grundläggande- och gymnasial nivå, bedrivs på dagtid, distans och kvällstid.

Vuxenutbildningen ska förmedla kunskaper och stödja eleverna så att de kan arbeta och verka i samhället. Den syftar också till att möjliggöra fortsatta studier. C3L har under året sett en markant ökning av deltagare i sfi och svenska som andraspråk både med och utan yrkesinriktning. Eleverna är angelägna att snabbt komma i arbete och C3L har utvecklat sin verksamhet för att möjliggöra detta för eleverna.

För att bättre kunna analysera resultaten har C3L under 2016 arbetat med att utveckla kursutvärderingar. KSL:s utvärderingsfrågor har legat till grund för arbetet. Under två dagar i juni arbetade hela personalen med nämndmål och nationella mål (läroplanen). Syftet var att utveckla frågorna så att de tydligt svarar upp mot de nationella målen och ger en tydligare bild av vad som behövs för att förbättra kvaliteten i mötet med eleven. C3L kompetensutvecklar fortlöpare personal som framförallt arbetar i Studerandeteamet för att kunna möta elever med olika funktionsnedsättningar.

Under året har C3L arbetat med en kvalitetsrapport till t.ex. Nacka (C3L är auktoriserad utbildningsanordnare). Positiv feedback som bör nämnas från Nacka är C3L:s möjligheter att möta elevens behov av olika undervisningsformer. En distanselev kan kombinera studierna med att delta i klassrumsundervisning i de kurser lärarna på C3L undervisar både på distans och i klassrum.

Elevantalet har minskat inom särskild undervisning för vuxna på C3L. Tendensen är att gymnasiesärskolans elever i större utsträckning erhåller examen. Målgruppen söker vanligtvis kurser på grundläggande nivå. Denna tendens stämmer även på nationell nivå.

2.5 Uppföljning av verksamhet och ekonomi

Verksamhetsmått	2014	2015	2016
Öppet arbetslösa, andel av befolkningen	2,2 %	2,2 %	2,0 %

Verksamhetsmått	2014	2015	2016
Antal elever per termin * exkl. SFI och SFX	vt14 779 ht14 786	VT15 820 HT15 850	VT16: 832 HT16: 876
Totalt antal elever på SFI och SFX	SFI 360 SFX 86	SFI 432 SFX 117	468 129
Antal elever i gymnasial yrkesutbildning	350	541	563
Antal elever som genomfört yrkesutbildning under året. Några utbildningar sträcker sig även över nästa termin. (ej YH)	163	229	213
Antal elever i YH-utbildning	103	75	73
Antal elever som genomfört YH-utbildning	28	23	28

Kommentar

Den ökning av antal elever som skedde på vuxenutbildningen under 2015 förstärktes under 2016. Ökningarna härrör sig främst till sfi/sfx och gymnasiala yrkesutbildningar. Det är positiva siffror som också ställt ökade krav på anskaffning samt fördelning av lärarresurser, schemaplanering och lokaltillgång.

Resultaträkning för verksamhetsområde Vuxenutbildning

Belopp i tkr	Utfall 2014	Utfall 2015	Utfall 2016
Intäkter (konto 2 pos)	43 005	43 359	45 451
Anslag	24 463	26 379	26 885
Taxor och avgifter	226	202	182
Övrigt	18 316	16 778	18 384
Kostnader	42 667	43 327	45 033
Personalkostnader	21 453	23 615	23 176
Köp av verksamheter	8 043	7 894	9 505
Interna kostnader	3 352	3 034	2 078
Lokalkostnader	4 108	4 351	4 099
Övrigt	5 711	4 433	6 175
Resultat	338	32	418

Driftredovisning per verksamhet, anslag

Verksamhet	Budget 2016	Utfall 2016	Avvikelse
Gemensamt	0	141	141
Förvaltningsgemensamt	0	141	
Totalt vuxenutbildning	0	277	277
Grundläggande kurser (vht 470)	-89	-741	
Gymnasiala kurser (vht 47211)	-3 647	-3 698	
Gymnasiala yrkesutbildningar (vht 47212-47272)	6 887	4 409	
Yrkeshögskoleutbildningar (vht 475)	504	887	
Särvux (vht 474)	200	135	
Lärling (vht 47280)	1 217	959	
SFI (vht 4762, 4768)	1 095	-1 542	
Uppdragsutbildning (vht 478)	-796	-132	
Fördelning C3L	-5 371		
Resultat	0	418	418

Kommentar för verksamhetsområdet

Verksamheten har visat ett positivt resultat under tre-årsperioden. I ökningen på intäktssidan 2016 ingår försäljning till andra kommuner, ökade statsbidrag samt det kommunala anslaget. På kostnadssidan har de interna kostnaderna minskat men köp av verksamhet från andra kommuner och egna underleverantörer har ökat. Sammantaget har fler elever kommit i utbildning.

Kommentar per verksamhet

En ökning utöver budget av sfi och elever på grundläggande nivå har skett under året.. För områdena gymnasiala kurser och gymnasiala yrkesutbildningar som delvis överlappar varandra behöver den ekonomiska styrningen ses över inför 2017.

3 Uppföljning av riskhanteringsplan

Risk	Åtgärder	Kontrollinsatser	Ansvar
Negativa elevavhopp från vuxenutbildningen, vilket kan leda till studiemisslyckande och i förlängningen försämrade möjligheter till egenförsörjning. Vidare kan negativa elevavhopp leda till minskat elevantal och minskade resurser.	<p>Åtgärder som vidtas</p> <p>Studievägledning, kartläggning och/eller intervjuer innan kurs, elevstöd under kurstid. Förlängning av kurstid. Analyser på avhoppet för distanskurser.</p> <p>Åtgärder som ska vidtas</p> <p>Minska avhoppet på distanskurser genom att utveckla tydligare rutiner internt och gentemot elever.</p> <p>Kvalitet inom distansundervisning och fortbildning kring distanspedagogik, drivs av förstelärarna i C3L: s pedagogiska utvecklingsarbete</p> <p>Samarbete med Ung i Tyresö (för elever 16 – 24 år med diffus och komplex problematik)</p>	Analys av avhopp tas fram internt och presenteras inför nämnd	Rektor C3L

Åtgärderna som beskrivs har genomförts, förutom delar av analysen.

4 Sammanfattande slutsatser utifrån analysunderlag

Vuxenutbildningens mål och inriktning är att främja studerandes utveckling och lärande samt en livslång lust att lära. Utbildningen anpassas efter den studerandes behov och förutsättningar och kan därför variera till både längd och innehåll. Under de senaste två åren har studerande från stora delar av världen påbörjat sina studier på skolan. Vuxenutbildningen i dag är mångkulturell och flexibel i sin struktur. Skolan ser att efterfrågan på yrkesutbildningar som snabbt leder till jobb ökar och även efterfrågan på distansstudier ökar. Flexibilitet är ett viktigt ledord för att nå verksamhetens mål.

Verksamheten växer inom ämnet svenska som andra språk, vilket ställer krav på kunskaper om andraspråkselevens utmaningar inom alla ämnen. Konkurrensen om lärarna i stockholmsregionen, speciellt i ämnet svenska som andraspråk, är och kommer att vara mycket stor. Vuxenutbildningen i Tyresö har en väl fungerande organisation för att ta emot nyanlända samt för att slussa dem vidare i utbildningssystemet.

C3L har genom åren erbjudit olika utbildningsvägar för elever som väljer att kombinera studier med praktik, t.ex. bussförare och barnskötare. En variant som spås kommer att efterfrågas i större utsträckning är lärling. Efterfrågan ökar även inom yrkesutbildningarna. C3L och gymnasiet kommer att fortsätta att utveckla samarbetet för att kunna bredda utbudet samt kvalitetsutveckla utbildningarna.

För vuxenutbildningen gäller nya regler från 1 januari 2017. Kravet på en examen från ett yrkesprogram i gymnasieskolan för att en vuxen ska ha rätt till komvux på gymnasial nivå tas bort. I stället införs en utökad rätt att delta i komvux på gymnasial nivå för att uppnå behörighet till högskoleutbildning som påbörjas på grundnivå och vänder sig till nybörjare eller till utbildning inom yrkeshögskolan. Under 2017 kommer C3L få en indikation om hur rättighetslagstiftningen kommer att påverka verksamheten.

Möjligheten att utfärda slutbetyg enligt äldre bestämmelser för gymnasial vuxenutbildning förlängs och får utfärdas till och med 1 juli 2020. Dessutom tar man bort riktvärdet på 525 timmars undervisningstid inom kommunal vuxenutbildning i svenska för invandrare (sfi).

Under 2017 kommer C3L med statsbidrag från Specialpedagogiska skolmyndigheten utveckla hur verksamheten bättre ska möta elever med behov av specialpedagogiskt stöd.

För statsbidrag inom yrkesvux införs 2017 krav på regional samverkan med minst tre kommuner som ansöker gemensamt. Tyresö avser att samarbeta med Haninge och Nynäshamn.

En nyhet i budgeten är att regeringen avser att, som villkor för att ta del av det utbyggda yrkesvux, ställa krav på att ansökande kommuner själva finansierar minst motsvarande antal utbildningsplatser på gymnasial nivå för vuxna. Sedan tidigare ingår också ett förslag om en rättighet till behörighetsgivande utbildning inom kommunal vuxenutbildning (komvux). Rättigheten införs 1 juli 2017 och innebär att vuxna ges rätt att studera inom komvux för att uppnå grundläggande och särskild behörighet för fortsatta högskole- och yrkeshögskoleutbildningar.